

УДК.615.451.16:582.632.2

ЗАСТОСУВАННЯ КОРИ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО В ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА КОСМЕТОЛОГІЇ*Хохленкова Н.В., Буряк М.В.***Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна**

Природні сполуки рослинного походження і лікарські препарати на їх основі займають значне місце в сучасній медицині. У світовій фармацевтичній промисловості кожен третій препарат виготовляється з лікарської рослинної сировини. Це зумовлене їх низькою токсичністю і можливістю тривалого застосування без істотних побічних ефектів.

На сьогоднішній день в терапії захворювань використовується близько 600 видів рослинної сировини. Однією із таких рослин є дуб звичайний (*Quercus robur*), який здавна використовується для лікування ряду захворювань.

Експериментальні та клінічні дані свідчать, що препарати із кори дуба мають в'язучі, протизапальні, антимікробні та противірусні властивості. Дубильні речовини, які є основними біологічно активними речовинами обумовлюють основну фармакологічну дію. При нанесенні галенових препаратів дубу на рану або слизову оболонку спостерігається взаємодія дубильних речовин з білками, з утворенням захисної плівки, яка захищає тканини від місцевого подразнення. Це гальмує процес запалення та зменшує біль. За рахунок ущільнення клітинної мембрани, під впливом дубильних речовин, зменшується і навіть усувається ексудативний компонент запальної реакції. При внутрішньому використанні, дубильні речовини, що надходять до організму, діють на оболонку шлунково-кишкового тракту, моторику та секреторну функцію шлунку. Завдяки цьому вони сприяють зниженню подразнення слизової оболонки та усувають поверхневі ерозії, виразки.

До складу дубильних речовин входить суміш поліфенолів, які мають антиоксидантну активність, що відбувається внаслідок взаємодії з окислювальними агентами з утворенням семіхіноїдних радикалів та іон-радикалів, в присутності яких інтенсивність пероксидації знижується.

Для лікування дерматологічних захворювань використовують переважно екстемпоральні лікарські засоби до складу яких входить кора дуба.

За літературними джерелами відомо, що кора дуба входить до складу зборів, які застосовуються для лікування псоріазу. Серед них найбільшу увагу привертає збір наступного складу:

Трава вербени лікарської – 10,0

Квітки ромашки аптечної – 5,0

Кора дуба – 10,0

Листя шавлії лікарської – 5,0

Трава хвощу польового – 10,0

Приготування: суміш заливають 500 мл окропу настоюють 2 години. Застосовують зовнішньо у вигляді примочок.

Також, препарати кори дуба застосовують в комплексному лікуванні опіків, обморожень, інфікованих ран, пролежнів, шкірних захворювань, які супроводжуються сильною ексудацією.

На кафедрі технології ліків розроблено стандартизовану субстанцію – густий екстракт кори дуба, на основі якого створено мазі для лікування запальних захворювань шкіри, ран, опіків легкого та середнього ступенів. Фармакологічними дослідженнями доведено їх протизапальну, антимікробну, ранозагоювальну дію.

Відвар кори дуба також використовують в косметології у складі засобів для лікування захворювань шкіри голови, ламкості волосся. Активно застосовується кора дуба при підвищеній пітливості, як дезодоруючий компонент:

Кори дуба

Трави чабрецю

Трави меліси по 5,0

Приготування: 1 ст. л. збору залити 250 мл води, настоювати на киплячій водяній бані 30 хв. Використовувати як дезодоруючий засіб.

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що кора дуба широко використовується у практичній медицині. Варто відзначити, що найчастіше використовуються відвари з кори дуба, недоліком яких є обмежений термін зберігання і нестабільний вихід діючих речовин. В даному аспекті особливого значення набуває проблема створення стандартизованих екстрактів та розробка на її основі нових лікарських препаратів.